

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenomodelno in preizkuščno. — Inserati do 30 pett á 2 D. do 100 vnt 20 p. večji inserati pett vnt 4 D; notices, poslano, izjave, zaključki, preklici beseda 3 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240 D, za izvenomodelno 420 D

Upravitelje: Kraljeva ulica štev. 3, prizlje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica štev. 3, 1. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poština plačana v gotovini.

Konflikt z Bolgarijo

Iskrena želja vsakega Jugoslovena, želja tudi treznih in uviednih Srbinjancev je, da bi bile čim prej zacetljene rane, ki so tako okrutno zastrujile bratske odnose med nami in Bolgari. Skelej je še danes spomin na bratomorno drugo balkansko vojsko, ki jo je zahrbitno in brezvestno izvala militarična okolica carja Ferdinand. Še bolj bolj spomin na zverinske grozote, ki so jih počenjale podivljane bolgarske tolpe med svetovno vojno v Srbiji. Vsa hip srečas tam dolj moža, ki so mu Bolgari pobili ženo in deco; v sirotišču vidijo dečke in dekle, ki so jih Bolgari pomorili starše; po mestih in selih te prosiši milodarov reveži, ki so bili nekdaj krepki možje, a so jih polabili Bolgari.

Zato ni čudno, da gledajo naši rojaki iz Srbije na Bolgare z drugimi očmi, kakor mi, ki vseh onih nečloveških grozot nismo občutili na lastni koži. Razumeti moramo, da pozabljene ne pride preko noči, da se upira čuvstvo, čeprav govor razum drugače. Težko se spriznjati z onim, ki te je oropal vsega, kar ti je bilo dragoo na svetu. Odprtiš mu morda, pozabiš težko in se težje mu prijateljsko staneš roko.

Klub temu je uviednost naglo prodrala tudi med Srbinjance. Vedno je večje Število iskrenih patrijotov, ki si žele, da zagrne plač pozbujanja čim prej žalostno prošlost in da se nam odpri zopet vrata do bratskega bližanja in sožitja, ki bi prinesla obema državama ogromne koristi. Ponovno so bili odpolasci raznih bolgarskih organizacij iskreno sprejeti že tudi na srbskih tleh.

A vsa prizadevanja uviednih intelligentov na tej in oni strani so na mah uničena, ko se zve za nov zločin nečrni makedonstvujuščih. Njih prokleti semo sovraštva rodil vedno nove zastupljene sadove. Kakor moreš govoriti o bratstvu, ko istočasno bolgarske tolpe znova morše naše ljudi? Zločini makedonstvujuščih so hujša in večja zaprake sprave in sprilaženja kakor skelej spomini na preteklost.

Atentat v Strumici je najnovejši dogodek v tem žalostnem nizu. Iste dne, ko je tisočglava množična slovenska prebivalstva prisrčno pozdravljala na sportnem igrišču mlada dekleta iz Ljubljane in Beograda, je fanatičen zločinec z bombnim atentatom v Strumici onesrečil desetorce naših rodbin. Preiskava je dokazala, da je prisrel atentator iz Bolgarske in da je po zločinu zopet tja pobegnil. Vsi drugi napadi makedonstvujuščih so organizirani iz Bolgarske, kjer ima ta organizacija večjo moč od vlade. Vlada ali noče ali ne more zatrepi njenega početja.

Dokler pa tega ne stori, ni misliti na prijateljstvo in misliti na razvoj naših južnih pokrajin. Zato bo odobravala vsa javnost, ako bo naša vlada zahvalila v Sofiji energično razčiščenje.

Cankarjeva proslava v dramskem gledališču v Ljubljani
8. t. m. ob 8. zvečer!

Znižanje obrestne mere

Beograd, 6. maja. Pod predsedstvom generalnega direktorja Narodne banke g. Novakovića je bila včeraj konferenca bančnih direktorjev. Konferenca je razpravljala o vprašanju znižanja obrestne mere za ekskompt in tekoče račune. Konferenca je med drugim ugotovila, da na višino obrestne mere v glavnem največ vplivajo veliki davki in velike občinske doladje, ki jih morajo plačevati banke. Poleg tega prihajajo tudi visoke plače in davki na te plače. Ugotovljeno je, da banke plačajo na vlogi 3 do 3,30%, dočim za plače okoli 30%. Konferenca ni dosegla nikakog pozitivnega uspeha glede znižanja obrestne mere ter se sklice konferenca vseh dežurnih zavodov kraljevine SHS.

RATIFIKACIJA TRGOVINSKIE POGODBE Z AVSTRIJO

Beograd, 6. maja. Narodni skupščini je predložena v odobrenje trgovinska pogodba, ki je bila lansketo sklenjena z avstrijsko republiko. Poslanski klub SDS je na včerajšnji seji razpravljalo o tej trgovinski pogodbi ter na podlagi referatov posl. dr. Krizmanu in dr. Žerjavu sklenil, da glasuje proti ratifikaciji te pogodbe na seji 7. t. m.

Demarša naše vlade v Sofiji

Razburjenje radi grozne atentata v Strumici. — Posvetovanja v zunanjem ministru. — Energična intervencija v Sofiji. — Bolgarski poslanik o atentatu.

— Beograd, 6. maja. Dne 1. maja t. l. je bil izvršen na Strumico drzen bombni atentat od strani bolgarskih komitov. Atentator, ki je z bombami užil odnosno težko ranil okoli 20 oseb, se sedno nepoznan. Dosedanja preiskava je ugotovila, da je bil napadalec iz Bolgarije in da so ga skrivali bolgari. Prišel je dva dni pred atentatom v mesto Strumico in so ga njegovi pomagači natanko informirali o razmerah v mestu. Po imenu prebivalstva je bil napadalec rodom iz Strumice, ki je robenil na Bolgarsko. Prebivalstvo je še vedno zelo ogorčeno. Na sresko poslavarsko prihajajo vaški načelniki, ki izjavljajo, da je prebivalstvo južne Srbije pripravljeno samo se maščevati nad držnim atentatorjem.

Povodom velikonočnih praznikov so v južni Srbiji bili prirejeni mnogoščevalni protestni shodi, ki zahtevajo potom rcsolucij od vlade, da ukrenejo nadomajneške korake proti bolgarskim komitom.

V zunanjem ministerstvu je bila včeraj konferenca, na kateri so razpravljali glede demarše v Sofiji. Od strani Bolgarske bo naša vlada zahtevala začenjanje, v prvi vrsti pa zahtevala, da Bolgarska dovoli našim oblastem, da zasedejo same na bolgarskem ozemlju tja ubeglega atentatorja. Vlada bo obenem zahtevala v Sofiji, da se končno razzene makedonski odbor, ki je element večnega nemira na Balkanu.

— Beograd, 6. maja. Zunanji minister dr. Ničić se ni ukrenil nikakih diplomatskih korakov v Sofiji radi bombnega atentata v Strumici. Še ni določeno, ali se izroči pismena nota ali na-

pravi naš poslanik v Sofiji samo ustmeno demaršo.

Vaš dopisnik je danes imel priliko govoriti z bolgarskim poslanikom na našem dvoru g. Vakarevskim. Na vprašanje, kaj misli o zadnjih dogodkih v Angliji, je bil napadalec iz Strumice, ki sta bili ubiti dve osebi in 17 oseb težko ranjenih po nekem atentatorju, reš. g. Vakarevski izjavil, da je po njegovih informacijah izključeno, da bi ta atentat izvrsila kaka oseba, ki naj bi prišla iz Bolgarije. Po imenu g. Vakarevskoga je ta bombni atentat posledica medsebojnega obravnavanja, ki se vrši v naših južnih krajev med prebivalstvom. Na merodajnem mestu pa se je vaš dopisnik informiral ter dobil zagotovilo, da je uradno ugotovljeno, da je grozni atentat v Strumici izvršil bogarski komita, ki je imel obenem dobre pomagace, tako da se mu je posrečio srečno povrniti nazaj na Bolgarsko. Od strani vlade so ukrepane vse mere, da se zavaruje naše južno prebivalstvo pred nadaljnimi atentati.

Bolgarsi vladi odpošlje naše zunanjem ministerstvo ostro protestno note.

Z povodom zadnjih napadov od strani bolgarskih komitov je naša vlada opozorila vlado Ljapčeva, da mi želimo biti v dobrih edinstvih z Bolgarsko, toda prvi in javni pogoj je, da vlada g. Ljapčeva nemudoma razzene makedonske organizacije in da onemogoči vsakojihno akcijo. Zahtevi naše vlade Bolgarska doslej ni uvoila, zato diplomatični krogri pričakujemo, da bodo končni naše vlade v Sofiji edaj še bolj odločni.

Enodnevni odmor v Beogradu

Radi praznika počiva vse delo. — Mirem potek včerajšnje seje radikalnega kluba. — Razočaran prijatelji g. Ljube Jovanovića.

— Samouprava proti gosp. Radiću.

— Beograd, 6. maja. Danes radi Gjurjevega dne ni nikakih važnih političnih dogodkov. Beograd je v prazničnem razpoloženju. Vreme je lepo, toplo in je zato beogradsko prebivalstvo že zgodaj zutraj odšlo v bližnjo in oddaljeneško okolico.

Včeraj popoldno so politični krogri z napetostjo pričakovali izida seje radikalnega kluba. Seja je bila izredno mirna. Mesto odstopivšega predsednika Ljube Živkovića je bil soglasno in z odobravanjem izvoljen za predsednika g. Nikola Pašić. V svojem govoru je g. Pašić omenjal težko gospodarsko situacijo v Evropi, ki ima svoj vpliv tudi na našo gospodarstvo. Letošnje leto bo gospodarskem oziru za nas težljivo in zato je potrebno, da radikalni poslanci narod navajajo k varčnosti. Sam kot predsednik bo vodil važna politična vprašanja, dočim prepriča štirinam podpredsednikom, da vodijo tekoče zadeve kluba. Kratko je nato g. Pašić omenil, da g. Ljuba Jovanović ni več član radikalne stranke in da je treba vsa častna mesta, ki jih je zavzemal g. Ljuba Jovanović kot zastopnik stranke, zasesti z drugimi osebnostmi. Ljuba Jovanović ni prisostvoval seji, pač pa je obvestil radikalni klub, da odstopa kot predsednik interparlamentarnega odbora, ker ni več član vladine večine. Politični krogri so včeraj oznajili, da je g. Ljuba Jovanović izredno dolgo časa konferiral z Davidovičevci in s slovenskimi klerikalci, ki so že računali, da se Ljubi Jovanović posreči potegniti toliko radikalnih poslancev za seboj, da bo mogiča nova vladna kombinacija z Jovanovićem na čelu. Ko so proti včerajšnjem uvideli, da so njih računi prekrizani, so postali zelo potriki in konsternirani. Dr. Korošec je namreč, kakor zatrjuje, dobil v nedeljek v Ljubljani od kmetskih delegatov odločen nalog, da morajo klerikalci pod vsako ceno vvlado.

Danes dopoldne v parlamentu delo popolnoma počiva. V klubih so bili zbrani samo muslimani in slovenski klerikalci. Za danes popoldne je določena seja radikalnega kluba, ki izvoli štiri predsednike in štiri tajnike.

Na dnevnici reduj utrišnje plenarne seje Narodne skupščine so odzovni ministri na različne interpelacije. Tako odgovarjajo: 1. minister za agrarno reformo Pavle Radić na inter-

pelacijo dr. Milana Popovića glede odvzetja zemlje dobrovoljenim in na vorašanje poslanca Kalemerja glede sekevstrane imovine grofa Eliza pri Vučkovarju; 2. finančni minister na več interpelacij glede pokojnini in glede postopanja generalne direkcije neposrednih davkov; 3. minister pošte in brzjava na več interpelacij.

Današnja »Samouprava« ima uvodnik, ki se nanaša na zadnji Radićev govor v Celju. Uvodnik nosi naslov: »Se en neresen govor ter ostro napoveda voditelji HSS. »Samouprava« ne varčuje iz izrazov ter označa, Radićev govor za neumnost, bedastočo in gluhost. Stepana Radića zlasti napada začet, ker hujska Slovence v Hrvate proti Srbom. S tem šef močne vladne stranke sam ruši sporazum, o katere ne prestanjo zatrjuje, kako je konsten.

Na včerajšnjem zasedanju je bila predložena.

Pogodba glede ameriških dolgov podpisana

— Beograd, 6. maja. Iz Washingtona poročajo:

Včeraj je bila podpisana pogodba ureditev vojnih dolgov kraljevine SHS Združenim državam Severne Amerike. V imenu kraljevine SHS je pogodbo podpisal naš poslanik v Londonu g. dr. Jurčić in v imenu ameriške vlade g. Melon. Pogodba je bila nato predložena predsednikom Coolidgeu. V najkrajšem času odobri ameriški senat to pogodbo. Bistveni pogoj glede izplačila so bili že objavljeni.

Predsednik naše delegacije posl. g. Jurčić se včrača v London na svoje službeno mesto, kjer prične takoj pogodjanju z angleško vlado glede odplačila našega doga Angliji. V Londonu je že ustanovljena komisija, ki točno pregleduje vse spise in račune glede nabav vojnega materiala naši vojski od strani Anglike za časa svetovne vojne.

VATICAN SE JE POMIRIL Z MOSKVO

— Berlin, 6. maja. Listi objavljajo poročilo iz Moskve, da je pričakovati skrajne vzpostavite diplomaticnih odnosov med Vatikanom in Sovjeti.

Pet milijard škode vsak dan

Spošna stavka v Angliji se nadaljuje. — Nasprotuje si vesti o številu stavkujočih. — V ponedeljek se obnove pogajanja.

Policija je poostriala kontrolo nad ruski komunisti. Ugotovila je, da so skušali priti v London štirje emisari iz Moskve, ki so imeli naloge prevzeti vrhovno vodstvo nad stavkujočimi. Iz Moskve je izdana komunistom vsega seva parola: »Niti kilograma premoga ga Angliji!«

Včeraj je bil objavljen uradni ko-inuknike, ki konstatira, da sedaj stavka 750.000 rudarjev, 325.000 železničarjev, 60.000 železničarjev, 50.000 strojvodilov in kurjacev, 800.000 ostalih transportnih delavcev. Razen tega se je stavki pridružilo 85.000 kovinarjev, 185.000 stavcev, 25.000 delavcev in raznih elžkričnih podjetjih, celotno kupno torek stavka 2.290.000 delavcev.

Stavkovno vodstvo s svoje strani zatrjuje, da so te uradne številke načrte in da stavka skupaj nad 4 milijone delavcev.

Klub vsem demantijem se v parlamentarnih krogih vzdružuje vest, da stoji v neprestanih stikih delavški poslanci z zastopniki strokovnih organizacij. Razširjen je tudi vest, da se sondira teren za obnovitev pogajanj z vlado. Optimisti so menja, da se pogajanja že v ponedeljek obnove.

— London, 5. maja. Londonska borza se danes radi stavke zapre. V Londonu je zatvorjeni tudi že osem gledališč. — London, 6. maja. Delavska stavka se danes radi stavke zapre. V Londonu je zatvoren tudi že osem gledališč. — London, 6. maja. Delavska stavka se je sklical vse zastopnike posavnih organizacij na izredno sejo, da razpravlja o generalni stavki v Angliji. Francosko delavstvo bo pozdravljeno dne 18 milijonov funtov. Ministrski predsednik Baldwin je v stalnih stikih s kraljem, ki se veliko pozornosti posreduje razvoju stavke. Zveza Anglije s francoskimi pristopniki je posredovala med Parizom in Londonom pa se je izredno povečal.

— Pariz, 6. maja. Vodstvo splošne delavske zvezze je sklical vse zastopnike posavnih organizacij na izredno sejo, da razpravlja o generalni stavki v Angliji. Francosko delavstvo bo pozdravljeno dne 18 milijonov funtov. Ministrski predsednik Baldwin je ugotovil, da je vodstvo zastopnikov sklene preprečiti vsak izvoz premoga dne 200.000 prostolvilnih delavcev, odnosno prostolvilnih delavcev. Vsi premogovni revirji so zasedeni po močnih oddelkih vojaštva. Plinarni v Cardiffu čuva vojaštvo.

— London, 6. maja. Stavka se je danes poostrialila.

V Londonu so začele štrajkati nove skupine prometnih delavcev. — Kaos v uličnem prometu.

— London, 6. maja. Položaj v angleški prestolici se je tekmo noči poslabšal. Tudi zadnji ostanki regularnega prometa so ustavljeni. Lastniki električnih in avtomobilnih vozov so odprevali vzdruževanje zasilnega prometa in so prenali obravnavati. Radi tega se pričakuje, da se danes poslabšana prometna situacija na glavnih križiščih prestolice. Po ulicah vozijo ljudje z vsemi mogočimi vozili, nekatere vozila spominjajo na preteklo dobo in so že iz prejšnjega stoletja. Na križiščih zastaja promet vsak hip po 10 do 15 minut, predno more vozilo dalje.

V spodnji zbornici je sinoči izjavil ministrski predsednik Baldwin, da je vlada pripravljena posredovati z novimi predlog

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 6. maja 1926.

— Odgovitev Pašičeve proslave. Pravilni odbor za proslavo Pašičeve 80-letnice je dogovorno z g. Nikolo Pašičem odgodil na 22. laja t. l. dolgočeno proslavo Pašičeve 80-letnice na 22. junija t. l. Vzpred proslave ostane neizprenjen.

— Prisega novih državnih podstajnikov. Novo imenovani državni podstajniki dr. Iv. Pernar v notranjem ministru, inž. Milan Košutec v prometnem ministru, Josip Pasarić v posvetnem ministru in Ivan Neudorfer v finančnem ministru so včeraj prisegli.

— Mileticeva proslava v Novem Sadu. V Novem Sadu so se prizete velike proslave povodom stoltečne rojstva Svetozara Miletice. Jugoslovensko-československo udruženje je včeraj priedelo svečano ekademijsko. Zvezče je bilo mesto sijajno razsvetljeno in ob 20. je bila velika balkada po mestu. Z balkona mestne hiše je govoril župan dr. Milovan Milovanović, danes se nadaljujejo svečanosti. Prijakujejo, da se danes tudi kralj neoficialno udeleži proslave. Vlado zastopa na proslavi finančni minister dr. Niko Perić. Narodno skupščino pa predsednik Marko Trifković.

— Osnutek kazenskega zakona. Sekcija zakonodajnega odbora je včeraj prišla z razpravo o osnutku novega kazenskega zakona. Sekciji predsednik dr. Laza Marović.

— Ljubljanska sekcijska Jugoslov. novinarskega udruženja si je na rednem obč. zboru dne 5. t. m. izvolila naslednji odbor: predsednik: Stanko Virant (Sl. Narod), podpredsednika: Viktor Čenčič (Slovenec) in Božidar Borko (Tabor, Maribor), tajnik: Fran Puc (Jutro), blagajnik: Josip Dolanc (Jutro); odborniki: Jos. Zupančič (Slov. Narod), Stanislav Kosevo (Jutro), Filip Omadič (Jutro) in Udo Kasper (Marburger Zeitung, Maribor). — Nadzorstvo: Ante Beg (Ljubljana), Aleksi Zelezničar, (Narodni dnevnik) in Robert Pohar (Maribor). — Razredišče: Rasto Pustoslošek (Jutro), Fran Terseglav (Slovenec) in Rudolf Golouh (Delavska Politika). — Naslov sekcijske je: Ljubljana, Knaflova ulica 5/1.

— Kongres bančnih uradnikov v Subotici. Dne 23. t. m. se vrši kongres bančnih uradnikov v Subotici. Na kongresu se bo razpravljalo eno na glavnih vprašanjih namreč vprašanje tesnejše organizacije bančnih uradnikov.

— Znizana vožnja turistom dovoljena. Po poročilu iz Beograda je prometno ministerstvo članom planinskih društev zopet dovolilo že svoj čas vellavno zniranje vožnje. Za skupine petih in več oseb je dovoljena polovična vožnja. Posamnimi turistom je dovoljen 25% popust.

— Stanje bolnikov v Sloveniji. Dne 17. aprila t. l. je bilo po uradni statistiki v vseh bolničnik Slovenske 299 bolnikov. V splošni bolnični v Ljubljani 585, v bolnični za ženske bolezni 119, v bolnični za duševne bolezni 261 in v bolnični za duševne bolezni na Studencu 414, ostali bolniki odpadajo na druge bolnične v Sloveniji.

— Pomočnik finančnega ministra. Finančni minister je odredil, da bo opravil začasno posle njegovega pomočnika dr. Dučić.

— Spremembe v finančnem ministru. Vpokojen so direktor pravno-varstvenega oddelka Mihajlo Dimitrijević, gen. direktor direkcije državnih dolgov Adolf Jakovljević in generalni direktor carin Vasa Dimitrijević. Za gen. direktorja direkcije državnih dolgov je imenovan dosedanjši pomočnik gen. direktorja računovodstva dr. M. Jovanović, za pomočnika direktorja računovodstva načelnik Kosta Grbović, za načelnika računskega oddelka inšpektor Milan Vojinović, za namestnika gen. direktorja carin dr. Schmidt, za namestnika direktorja pravno-varstvenega oddelka pa načelnik Urošević.

— Predsednik prosvetnega sveta. Ker je dosedanjši predsednik glavnega prosvetnega sveta Sava Urošević odstopil, so začeli v prosvetnem ministru razmisljati o njegovem nasledniku. Najresnejša kandidata na to mesto sta član akademije znanosti dr. Nikola Vučič in dekan pravne fakultete dr. Čeda Mitrović. Redno sejala glavnega prosvetnega sveta se bo vršila jutri pod predsedstvom Ljube Protića. Na tej sej se bo razpravljalo samo o tehničnih problemih.

— Razpisane učiteljske službe. Na osnovnih šolah ljubljanske oblasti so razpisane stalne službeni mesta šolskih upraviteljev in učiteljev, odnosno učiteljev. Zadnje prošnje je potreba vložiti pri pristoj-

nem šolskem upraviteljstvu najkasneje do 20. maja t. l., na kar se prošnje najkasneje 30. maja 1926. predlože velikemu županu ljubljanske oblasti. Največ učiteljskih mest je razpisanih v krškem srezu. Podrobnosti glede razpisanih mest objavlja »Uradni list« z dne 5. t. m. Razpisanih je skupno nad 200 učiteljskih mest.

— Inspekcijsko potovanje poštnega ministra. Minister pošt in brzojava dr. Šuperina se je vrnil v torek in inšpekcijskega potovanja po Hrvatskem. V Zagrebu si je deljal priprave za graditev velikega postopija, v katerem bo avtomatična telefonska centrala. Po montirjanju te centrali se prične bala monitranje slike centralne v Ljubljani.

— Reorganizacija našega prometa. V prometnem ministru se vrše priprave za sklicanje širšo komisije, ki bi izdelala načrt pravilnika o reorganizaciji našega prometa. V komisiji bodo zastopani tudi delegati gospodarskih organizacij.

— Prijave za vstop v učiteljsko službo na srednjih šolah in učiteljskih Mariborskih oblasti. Izprasaniblje absolventi filozofske fakultete, ki nameravajo vstopiti v učiteljsko službo na srednjih šolah, oziroma učiteljskih mariborskih oblasti, naj se prijavijo pisomno pri velikem županu mariborske oblasti najpozneje do 20. maja 1926. V prijavi naj navede kandidat stroko, iz katere je izprasan.

— Dobrodošla knjiga. Družba sv. Moric na Prevaljah je založila in izdala prepotrebno nemško-slovensko obrtno, trgovsko, tvoarniško in zeleniško terminologijo, ki jo je zbral profesor Henrik Podkrajšek. Knjiga obsega 17 tiskanih pol in stane 60 Din. Pripravljamo jo toplo.

— Reorganizacija TPD. Naša sumnja, ki smo jo pristavili včerajšnji beležki o vresteh zagrebških in beogradskih listov glede reorganizacije TPD, se je izkazala za upravljeno. Kakor nam danes z avtentičnega mesta poročajo, so vresti o nameščani reorganizaciji TPD neresnične in brez podlage.

— Hišni (domači) delavci in njih zavarovanje. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam poslila slednje pojasnilo: Zakon o zavarovanju delavcev v §-u 3. določa, da so obveznemu zavarovanju za slučaj bolezni in nezgod (dokler ni še uvedeno starostno in invalidno zavarovanje) zavezane tudi osebe, ki se bavijo z najemnim delom v svoji lastni delavnici ali v svojem lastnem stanovanju po naročilu ali na račun drugih oseb, ki se bavijo z obrtjo, trgovino ali industrijo in to tudi takrat, če nabavljajo surovine in pomožni materiali tak osebe same in kljub temu, ako delajo tukpatam tudi na svoji lastni račun. Taki hišni (domači) delavci so včerajšnji beležki, čevelj, Šivilje, ki izdelujejo oblike, čevlje itd. za razne večje trgovine, tovarne itd. Delodajalcji prijave takih oseb opuščajo in s tem kršijo predpise zakona o zavarovanju delavcev. Da odvrnejo od sebe občutno škodo, je v interesu podjetnikov, da zadoste prijavnim dolnostim.

— Niklast drobž. Te dni pride v promet niklast denar po 25 para. Teh novčičev je v depozit za 12,50000 Din. Papirnate krone vzame Narodna banka iz prometa.

— Proti tujim inženjerjem. Poedinec sekcijske Jugoslovenskega inženierskega udruženja so poslale glavni upravi spomenice, v katerih zahtevajo, naj uprava posreduje na merodajnem mestu, da se onamogoči praksa tujim inženjerjem, ki niso naši državljani. Sekcije stoje na stališču, da smoje izvrševali praksu v naši državi samo naši državljani.

— Seja belokranjskega odbora za planinski dom na Mirni Gori se vrši v petek ob 5. popoldne v muzeju. Vabilo se vsi v Ljubljani bivajoči Belokranjci in odborniki.

— Smrtna kosa. V Stražišču pri Kranju je umrla snoci posestnica in trgovka g. Uršula Ješ, znana daleč naokrog kot izredno simpatična, agilna in plemična žena. Pogreb bo v petek ob petih popoldne v Stražišču. Blag ji spomin! Žaluočim naše iskreno sožalje!

— Najnovejše bluze: Kristolič - Bučar!!

Naša pikantna, srčkana
FERN ANDRA
nas prav kmalu obišče.

1402

Kino Ideal.

Tedaj se je odpravil gospod župnik, ki je ves dopoldne Študiral pridigo, dol v zakristijo. Ko je mežnar prišel ob zvonjenju v zakristijo, je župnik nehoti pogledal na svojo »čebulico«, kakor se je običajno izražal o svoji žepni cilindrovki, ki jo je pred 50 leti dobil za birmo, ter se prestrašen prekrizal. »Ti moj Bog, je rekel; »kaj pa to? Dvanajst je že, pa se maševal nisem.«

Mežnar je kar spremjal barve. »Ja, križ božji,« je dejal: »kaj morem za to, saj je ravnonok odbila devet.« —

Po potu je ob tistem času privandal ciganček Hudorovič, iz znane ciganske porodice, ki je v Stražišču bil znani kot kapacetita na vsakem polju.

»Ei, ei, si je ogledoval uro, glej ga spaka, v Stražišču imajo še le devet, jaz pa lačen, da bi pojedel celo skledo kaše, čeprav je dragače ne maram. Ti preklicana zadeval.«

Pa se zgodil, da v momentu njegove razbiranja kazalec skoči na eno.

Tako si je bil ciganček na jasnom.

Mežnar Rape, ki je bil ciganček že zdavnaj opazil, ga je poklical k sebi.

»No, kaj praviš, cigan, ti, ki znaš

Iz Ljubljane

— li Prevoz trupa Janeza Andrejke-Livnogradskega. Danes ob 9. je bil svecan prevoz zemskih ostankov pokojnega Janeza Andrejke - Livnogradskega z Mikloščeve ceste v rojstno vas Rova. Krsto s trupom pokojnega so blagoslovili gg. franciškani, četa vojakov pa je oddala častno salvo. Krsto so nato naložili na mestni pogrebni avto, godba dravski divizije pod vodstvom dr. Černiga pa je zaigrala turopsko žalostnico. Avto je krsto nato odpeljal v Rova, kjer položil truplo v rodbinsko grobino. Pogrebni svetostan so se med drugimi udeležili veliki župan dr. Vilko Balik, dvorni svetnik Kremšek, general Živković, zastopniki odvetniške zbornice, zvezne industrijev, Trboveljske premogkopne družbe, velik zbor častnikov in več drugih odličnih predstavnikov. Bodil pokojniku lahka iskreno ljubljena rodna gruda!

— li Kolesarjenje po hodnikih. Porocajo nam: V Ljubljani se je razpasla zadnji čas grda razvada, da divlja raznja koljarji brezobzirno kar po uličnih hodnikih. To se zlasti opaža po ulicah, ki niso tukovane in ob slabem vremenu zato blatne. Razumemo, da nihče ne vozi rad po blatu, a več vredno od kolesarjev je, da se vredno zato zavzame.

— li Zavzetje po hodnikih. Porocajo nam: V Ljubljani se je razpasla zadnji čas grda razvada, da divlja raznja koljarji brezobzirno kar po uličnih hodnikih. To se zlasti opaža po ulicah, ki niso tukovane in ob slabem vremenu zato blatne. Razumemo, da nihče ne vozi rad po blatu, a več vredno od kolesarjev je, da se vredno zato zavzame.

— li Razbremenjeni cesti. Odkar se je izročila novotakovana (asfaltirana) Mikloščeva cesta splošnemu prometu, je opaziti znatno razbremenitev Dunajske in Kolodvorske ulice. Le osebni promet je po Kolodvorski ulici še vedno znaten.

— li Prof. Martel predava danes ob pol petih v Jakopičevem paviljonu o francoski grafiki 17. in 18. stoletja. Predavanje je francosko. Dijaske vstopnice 5 Din.

— li Zadruga medicarjev in izdelovateljev kandidov je imela včeraj svoj občini zbor v salonu restavracije Mikluk, na katerem so medicarji in slastičarji razpravljali v prvi vrsti o stališču zadruze proti pekarski obrti, ker le-ta v zadnjem času posega v specijalno stroko medicarjev in slastičarjev. Debata o tem vprašanju, tudi nevolja proti tujim krošnjarjem, je bila mestoma zelo buna. Po posredovanju zastopnika dr. Jakovljevića je zadruga predložila predlog, da se sklicejo posebna anketa, ki bo razmazile delokrog tako zadruze medicarjev in izdelovalcev kandidov kakor pekarski obrti. Včerajšnjemu zboru je predsedoval g. Novotny. Upajmo, da bodo z anketo, ki naj bo stvarna in nepristranska, poravnana vsa sporna vprašanja.

— li Načrti jugoslovenske lige v Ljubljani. Ljubljanski odbor jugoslovensko-československe lige se je konstituiral nastopno: g. dr. Triller, predsed., gg. dr. Gregorin in Rasto Pustoslemšek, podpredsednika, g. dr. Radej, tajnik, g. H. Krofta, blagajnik. Liga bo sodelovala na velikem kongresu jugoslovensko-československih lig v Pragi za časa vseslovenskega zleta ter priredi še poseben kongres slovenskih lig na Bledu dne 7. in 8. avgusta, za kar je bil izvoljen pravilni odsek, ki obstaja iz gg. dr. Lah, IV. Vavpotiča, dr. Radeja, Fr. Govekarja in R. Pustoslemške. Seje se je udeležil tudi noviček jugoslovenskih lig. Novotny je predsednik, ki imate prostor pred grajskim poslopjem na razgledišču pod semeniščem kostanje, sta pripravili vse potrebno za dušo in telo, da bodo njih posestnik lahko zadovoljni. V svesti si, da gre čisti dobiček jurjevanja za prepotrebno našo sloško družbo, ne poznamo prideljitev nobenega separatizma, zato vabilo na jurjevanje vsakogar in vse, ki jim je pri srcu inžidina, ki potrebuje slovenskih šol.

— li Higijensko predavanje Zvezde kulturnih društev »O prvi pomoči.« V nedeljo, 9. t. m. ob 11. urah bo v prostorih kina Matice higijensko predavanje gospoda dr. M. Rusa, mestnega fizika in sef-zdravstvenega resilne postaje v Ljubljani. »O prvi pomoči pri nezgodah.« Vsak dan se ponesreči na tisoče ljudi. Blagosrčnemu človeku je prirojeni plemeniti nagon, pomagati ponesrečenemu bližnjemu, če le more. Na žalost pa je treba povdarijati, da ta pomoč načrtovana prav nič ne koristi, ampak celo škoduje.

— li A. D. Triglav sklicuje v petek, 7. t. m. ob 20. ob priliki četrte obletnice obstoja v Ljubljani obvezne članski sestanke s sledenjem redom: 1. Kratka zgodovina ljubljanskega Triglava. 2. Razgovor o počitniški turneji. 3. Zagrebski Triglav. 4. Državni majinski izlet. Vabiljeni gg. starešine. — Odbor.

— li Država lovov v ljubljanski okolici. V torek, 18. t. m. se bodo potonji javne državne oddali v zakup lovovi občin Iška, Loka, Vrbnje in Polhovgradec. Dražba se vrši za Iško loko ob 8., za Vrbnje ob 10. in za Polhov gradec ob 12. vse pri strekzenem poglavstvu ljubljanske občine v Ljubljani, kjer so na vpogled tudi dražbeni pogaji. Lovi se oddajo v zakup za dobo 5 let (1. julij 1926-31. maja 1931).

— li J. A. D. Triglav sklicuje v petek, 7. t. m. ob 20. ob priliki četrte obletnice obstoja v Ljubljani obvezne članski sestanke s sledenjem redom: 1. Kratka zgodovina ljubljanskega Triglava. 2. Razgovor o počitniški turneji. 3. Zagrebski Triglav. 4. Državni majinski izlet. Vabiljeni gg. starešine. — Odbor.

— li Mestna zastavljalka ima tomenko, da se državno državno septembra 1925 zastavljen predmetov v sredo 12. t. m. ob 3. pop.

— li Poskušen vrom. Snoči je skušal neznan vromljen z vitrihom odpreti vrata manufakture trgovine g. Medveda v Cigaletovi ulici 1. Potikal se je okrog hiše dali čas na čakal ugodnega trenutka, da bi neopazeno vromljen v trgovino in odnesel, kar bi se dalo. K sreči je opazila vromljenica nekata stanovalka, ki je takol telefonično obvestila varnostno straž

Gospodarstvo

Včerajšnji živinski sejem v Ljubljani

Na včerajšnji živinski sejem v Ljubljani je bilo priganih 356 konj, 2 žrebeti, 76 volov, 68 krav, 11 telet, 327 prašičkov za rejo in 2 kožilica.

Cene so bile v glavnem sledete: konji po kakovosti 1500 do 6000 Din za komad, voli I. vrste 11, II. vrste 9.50 in III. vrste 8.50 za kg žive vase. Krave debele, 8 do 9, klobasice 4 do 6 Din za kg žive teže, prašički za rejo 200 do 300 Din komad.

Kupčija je bila v prvih dopoldanskih urah zelo živahnja, ko pa se je vila ploha, je znatno popustila. Predalo se je 60 konj, 2 žrebeti, 32 volov, 30 krav, o telet in 238 prašičkov za rejo. Vse kupčije so bile sklepne na tuzemstvo. Za inozemstvo se niso kupovala.

Žitni trg

Ameriški žitni trg, ki je bil zadnje čase neskončno labilnejši, je postal pretekl tenet zopet čvrst. Na tržiščih centralne Evrope je ostala tendenca neizpremenjena. Kupci bi radi potisnili cene navzdol, pa se jim ne posreči. Promet je živahan, ker je blaga malo, stare zaloge so pa že izčrpane.

Na naših tržiščih je pšenica popustila. Bačko blago notira 297—297.50. Dovaža se malo, pa tudi povraševanje je slabo. Srbijansko blago notira 285—290. V Braili notira koruza 345—350. Kupuje Italija. V Bratislavni ni prometa. Nemčija kupuje malo. S Češkoslovaško je promet otežkoen, ker se zahteva potrdilo o poreklu blaga. Zato grezda vse žito čez morje. Mlini so preskrbjeni največ za 20 dni. V Bački so kupovali novo pšenico po 250 Din. V Braili neštira naša koruza 113—114 šilingov. V Braili leži baje 5—6000 wagonov naše koruze, ki je že prodana, pa je kupci še niso prevzeli. Pasivni kraji kupujejo večje količine koruze.

ze. — Vojvodinska pšenica notira v Braili okrog 236, srbijanska 230 šilingov. V Franciji se čuti pomaranjanje pšenice in zato je izdala vlada te dni odredbo, da se smem zmešati s pšenico gotov odstotek rizi, da do nove žetve pšenice ne bo treba uvažati. V drugih državah mešajo pšenično moko s krompirjem, da je kruh cenejši.

V Avstriji je promet zelo slab. Cene so bile v glavnem neizpremenjene. Zadnje dni kažejo tendenco podanja. Uradno notira vtevši prometni davek brez carine za 100 kg v šilingih pšenica domaća 42.50 do 43, marchfeldska 41.25—41.75, madžarska potiska 46.25—48; rž marchfeldska 27.75—28.25, ostala 25.75—26.75; koruza 21.75—22.75, oves domaći 29.25—30.

— g Carinski dohodki v prvi dekadi aprila so značili 54.969.271 Din. Od tega odpade na carinarnico v Beogradu 15 milijonov 235.037, v Zagrebu 12.828.942, v Dubrovniku 3.246.861, v Splitu 2.469.261, v Ljubljani 4.695.407, v Mariboru 3.633.676, v Skoplju 2.101.144 in na Sušaku 920.080 Din.

— g Za izvoz preko Bakra. V kratkem bo končano transiranje nove železnice, ki bo vezala kolodvor s pristaniščem v Bakru. Istočasno začne graditi tudi nov pomol, ker se je stari pokvaril. Z novo progno bo olajšan izvoz blaga preko Bakra, posebno onga iz Slovenije, ki je šlo zdaj večinoma preko Bakra.

— g Mednarodni šumarski kongres v Rimu. Naše včerajšnje poročilo o mednarodnem šumarskem kongresu v Rimu izpopolnjujemo v toliko, da omenimo nadvečno udeležbo jugoslovenskih delegatov. Jugoslavija je poslala na ta kongres 59 delegatov. Zvezo industrijev v Ljubljani zastopajo gg. ing. A. Rudež, dr. dr. E. Rekar, Oskar Kosler in tajnik D. Gorup. V soboto in nedeljo so si udeleženci ogledali višji zavod za poljedelstvo in šumarstvo v Vallonbrošu pri Firenci. Kongres se zaključi danes ali jutri. Po povratku zastopnika naše države gen. direktorja dr. Jovanovića

bo določen datum letošnje šumarske skupščine.

— g Velesjem v Poznanju. V nedeljo 2. maja je bil otvoren ob navzočnosti trgovinskega ministra Osijeckega in drugih funkcionarjev poznanjski velesjem. Avstrija je zastopana z 200 razstavljalci. Vse razstavljalcev je okrog 1500. Od tujih držav je na prvem mestu Avstrija, potem CSR, Francija, Grška, Švica in Nemčija.

— g Mednarodna trgovska zbornica. Upravni odbor mednarodne trgovske zbornice, ki ji načeljuje znani angleški gospodarski strokovnjak Valter Lif, je obvestil naše gospodarske korporacije, ki so včlanjene v tej zbornici, da se bo vrnil prihodnjih kongresov v juniju 1927 v Stockholm.

— g Proračun Zbornice za trgovino,

obrt in Industrijo v Ljubljani. Ministerstvo za trgovino in industrio je odobrilo pro-

račun Zbornice za trgovino, obrt in indu-

strijo v Ljubljani za leto 1926. Proračun

izkazuje na dohodkih 3.437.710 Din in na

izdatkih 2.950.550 Din. Zbornici je dovolje-

no, da sme v kritijo svojih potrebnosti za

leto 1926 pobirati njemenoč okolišu 22%

doklado od občne pridobitnine, odnosno od

pridobitne podjetij zavezanih javnemu po-

laganju računov.

— g Vprašanje ležarskih rokov. Po

dosedanjih predpisih o rokih za ležarino so

se enako zaračunali delavniki in nedelje,

odnosno prazniki. Ker so bili gospodarski

krogli s tem težko prizadeti, se je obrnilo

več gospodarskih ustanov na pristojne ob-

lasti sproščeno, naj se ti predpisi spremene

v toliko, da bi se v bodoče nedelje in praz-

niki ne zaračunavali pri ležarini takó, ka-

kor delavniki.

— g Madžarski industrijski adresar. Za-

četkom junija izide v založništvu Haasen-

stein in Vogler v Budimpešti z dovoljenjem

madžarskega trgovinskega ministra urad-

nih adresar vseh madžarskih tvornic. V adre-

satru bo tudi popis blaga v nemčini in fran-

cossini, tako da bo publikacija dostojna

tudi tujim interensem. Vsaka industrijska

panoga bo imela v nemčini in francoščini

kratke pregled. Pojasnila daje «Publicista»

d. d. Zagreb, Gunduličeva 11 in omenjeno

založništvo v Budimpešti V., Dorottya 11.

To in ono

Amundsenov polet

«Aftenpost», večernik v Oslo, je odposlal svojega posebnega poročevalca v Leningrad, da intervjuja komandanta «Norge», polkovnika Nobile. Polkovnik Nobile je bil zelo vznešen, radi slabega vremena in je izjavil: «Ako ne bo mogučo odpluti iz Kingsbaya najkasneje sredi maja, potem bo treba znatno reducirati število posadke, ker nam sicer poidejo zaloge benzina. Na vsak način bo treba ekspedicijo končati vred 23. majem. Proti koncu maja namreč prične snega, ki utegne povzročiti megle, kar bi nam imelo pogled v onemogočilo krmarenje v zraku.»

Koandant je priznal poročevalcu, da je Amundsen že pristal na to, da se ladja na severnem tečaju ne spusti na tal. To bi bilo zelo nevarno, ker tam seveda ni nikakih priprav za pritrivitev zrakoplova. Zato bo «Norge» nad severnim tečajem samo kolikor mogoče nizko krizirala, nato pa odplula proti svojemu nadaljnemu cilju, Alaski.

«Norge» je v torek odplula iz Gafčincev pri Leningradu na Spitzberge, kjer je pričakuje Amundsen.

Lov za zločincem

V torek dopoldne so videli prebivalci Smetanove in Antoninske ulice v Brnu zanimiv prizor, ki spominja na film. Ljudje so begali sem in tja, med krikom in vikom je padlo več revolverskih strelov in nihče ni prav vedel, kaj se je zgodilo. V hiši št. 8 v Pekovski ulici stanuje s svojo sestro oskrbnica deželne bolnice Josefa Chytilova. Ko se je v torek dopoldne vrnila iz mesta, je opazila, da so vrata njenega stanovanja odprta. Pogledala je v sobo in opazila miadega moža v sivi obleki. Ta-

koj je skočila na hodnik in začela klati na pomoč. Videč, da je razkrinan, je planil zločinec za njo in začel streljati iz browninga. Nato je skočil na cesto in jo ubral po Pekovski ulici. Chytilova je tekla ves čas za njim in klicala na pomoč. Kmalu je prihitele iz bližnjih hiš več stanovalcev, pojavil se je tudi stražnik in začel se je lov za zločincem.

Zločinec je bežal, kar so ga nesle noge. Dvakrat se je ustavil in začel streljati, da bi se ga preganjalci ustrashili. Ker se jih pa ni mogel odkričati, je skočil v neko hišo in splezal na streho. Lov se je nadaljeval po streho. Lov se je nadaljeval po strehu. Ta čas je prihitele še več stražnikov, ki so obkolili ves kvartal. Napisali je zločinec spoznal, da mu je pot zaprt. Zato se je vrnil s strehe in pobegnil v klet, kjer si je pognal kroglo v ista. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnico, kjer se boril s smrtno. Policija je spoznala v njem nevarnega in držega zločinca Viljema Nitsche, kroatikega pomočnika iz Brna. Mož ima na vesti več vlogov, tativ in drugih zločinov. Bil je že obsojen na 5 let ječe.

Stavka na Angleškem

Ljubljani ne more škodovati, ker je tvrdka Drago Schwab uvozila zadostno množino naftneškega angleškega sušna, krasnih vzorcev po najugodnejših cenah.

* Ognioni izdatki za ameriške univerze, Amerikanci riskirajo ogromne vsote za vzdrževanje šolstva, zlasti pa visokih šoli. Iz nedavno izšle statistike o izdatkih za ameriške visoke šole je razvidno, da znaša letoski budžet za univerzo Columbia v New Yorku 11.282.000 dolarjev, (nad 600 milijonov Din) in prekaša lanskoga za 1 milijon dolarjev. Columbia univerza je ena največjih v Ameriki in jo poseča okoli 35.000 študentov. Na zavodu podučuje 1900 profesorjev ter docentov.

Lepa gostilna

in malo posestvo z velikimi stanovanji — pri Mariboru — naprodaj. — Pojasnila idaje: Franc Deinik, Zrinskih ulica 1, Studenc pri Mariboru. 1397

Wanderer avto

z dvema sedežema in pokritim prostorom za prtljago, primeren za trgovske potnike — naprodaj. — Ogleda se v garazi gosp. Stupica, Ljubljana, Slovenska ulica. 1396

St. ad t 522/25.

ref. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski ponovno razpisuje oddajo slikarskih del pri zgradbi VII. mestne stanovanjske hiše za Bežigradom.

Tozadovna pojasnila je dobiti v mestnem gradbenem uradu do 10. maja 1926.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI, dne 30. aprila 1926.

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za nogavice, jopic, svitare, všitve in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s potnikom, ki je tako lahak, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepi

F. Kos, Ljubljana, Židovska u. 5

Generalni zastopnik.

Nemščino

poučuje gospodin.

Ponudbe pod »Nemščina/1375» na upravo »Sl. Naroda».

Sobarica

izšče službo; najraje na letovišču.

Ponudbe na upravo »Sl. Naroda» pod »Sobarica/1374».

Manjše skladische

suho, pritično, v bližini

Stritarjeve ulice — se

izšče za takojšnji najem.

Ponudbe pod »Skladische/1399» na upravo »Sl. Naroda».

Novo gosje perje

skubeno, belo, puhi, 1 kg

à 65 Kč — posilja od

4 kg proti povzetju —

R. Freund, tigovina s

perjem, Praha I., Bene-

diktovska ulica št. 1. 106/T

T.

Izredna prilika: Medroci po Din 200.

Potrtega stica javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša nadvejna

in nepozabna mamica, stará mamica, sestra, sestrica, tetka in tačka, gospa

Uršula Ješe</